

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	2.20 zł.
Z odnośniami miesięcznie	2.30 zł.
W agencjach miesięcznie	2.30 zł.
Przez pocztę już z odnośniami	2.53 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonentci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 33

Chojnice, piątek 29 stycznia 1926 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza petyt. Inb jego miejsca 10 groszy. Rekl. za tekst wiersz 3-lam 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Zwyżka złotego.

Dzięki wybitnej aktywności naszego bilansu handlowego i płatniczego wzrosł poważnie dopływ walut zagranicznych i złota do Banku Polskiego a pokrycie kruszczone wynosiło ostatnio 40 proc. obiegu banknotów. Zapas walut w instytucji emisyjnej powiększył się wskutek poważnego eksportu surowców, jak drzewa, węgla i zboża.

Wzrost eksportu był w znacznej mierze skutkiem niskiego stanu naszej waluty, czemu także przypisywać należy zmniejszenie się importu towarów obcych, których sprowadzenie nie kalkulowało się przy wysokim kursie dolara.

Mają import spowodować obniżenie się naturalnego popytu na walutę, ograniczenia zaś dewizowe Ministerstwa Skarbu wyeliminowały po części z rynku szkodliwy czynnik gry.

„Czarna giełda” starała się wprawdzie od czasu do czasu podnieść kurs dolara, ale udawało jej się to zaledwie na krótki przeciąg czasu. Brak gotówki bowiem, który wzmógł się jeszcze w związku z wycofaniem z obiegu przez Bank Polski 16 milionów złotych, oraz obawa, że rząd ustabilizuje złotego, jak to donosiły niektóre pisma przy kursie 6.50 za dolara, paraliżował jej zakusy.

Ludzie ostrożni obawiają się jednak, że spekulanci walutowi, przewidując nową „hausse”, rozmyślnie obniżają kurs, ażeby tem łatwiej i taniej nabywać dolara. Dlatego też byłoby wskazaniem, ażeby rząd odebrał ulicy możliwość kierowania walutą, czy to w chwili spadku jej, czy zwyżki i przeprowadził uzdrowienie złotego środkami, które w danej chwili Bank Polski posiada.

Przejdziowym, zdaje się objawem, nie nasuwającym większych obaw, jest zwiększenie się zapotrzebowania na walutę i dewizy na rynku urzędowym. Zapotrzebowanie to, pokrywane prawie wyłącznie przez Bank Polski, w znikomej zaś ilości przez banki prywatne, wynosiło w pierwszych dniach stycznia 70 do 150 tysięcy dolarów, wzrosło jednak w ostatnich dziesięciu dniach na 300 do 400 tysięcy, nie licząc operacji dokonywanych między Bankiem Polskim a bankami akcyjnymi poza giełdą.

Wzrost popytu na walutę wypływa stąd, że przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe i banki, mające w najbliższym czasie uregulować bieżące lub zaległe zobowiązania zagraniczne, zaopatrują się dzięki niskiemu kursowi dolara zawczasu w większe sumy.

Instytucje pieniężne kupują prócz tego walutę dla zapłaty przypadających w styczniu płatności wkładów terminowych. Nie jest wykluczone, że i tu gra pewną rolę spekulacja niektórych banków; przypuszczając jednak należy, że ostatnie zarządzenia dewizowe wprawdy do operacji, dokonywanych przez te instytucje, ściśle kontrolę.

Na rynkach obcych utrzymuje się złoty nadal na mocnym poziomie. Od tygodnia przeszedł kurs złotego wcale się nie zmienia.

Sprawy polskie.

Demonstracja bezrobotnych w Warszawie.

W Warszawie tłum bezrobotnych próbował wtargnąć do hal Mirowskich. Policja w czas uprzedzona zebrała znaczniejsze posterunki i wstrzymała tłum. Po kilkunastu minutach zgromadzenie rozproszono, przyczem obszedło się bez poważniejszych zajść.

Na ostatnim posiedzeniu komisji funduszu dla zatrudnienia bezrobotnych uchwalono zwrócić się do Magistratu o ściąganie podatków uchwalonych przez radę miejską w grudniu dla zatrudnienia bezrobotnych. Podatek ma być ściągany od zbytków, jak np. koni wyścigowych, powozów itp. Fundusze osiągnięte z powyższych bilietów tramwajowych wystarczają na zatrudnienie zaledwie 4,000 bezrobotnych.

Zakaz wywozu owsa.

W tych dniach w Warszawie odbyło się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, na którym były między innymi rozważane: wniosek Min. Spraw Wojsk. z zakazem wywozu owsa oraz wniosek Min. Spraw Wewnętrznych o regulacji cen na artykuły pierwszej potrzeby.

Dalsze rozpadanie się „Wyzwolenia”.

Z Warszawy donoszą, że z Wyzwolenia wystąpiło znów dwóch posłów a mianowicie pp. Wędziągowski i Dubrownik.

Dymisja wojewody śląskiego.

Wojewoda katowicki — Bilski podał się do dymisji. Przyczyną ustąpienia wojewody jest postępowanie niektórych organizacji lokalnych, które mają wielki wpływ na Śląsku.

Sprawy polityczne.

Praca przymusowa w Bułgarii.

Jedyna w Europie, Bułgaria stworzyła i utrzymuje dotąd przymus pracy zbiorowej oparty na tej samej podstawie, co obowiązkowa służba wojskowa. Osiem miesięcy pracy obowiązuje każdego obywatela, który nie odbywał służby wojskowej. Rezerwistów obowiązuje tylko 10—20 dni pracy w roku. Prawo o pracy przymusowej zostało uchwalone i wprowadzone w Bułgarii w r. 1920. W pierwszym roku stanęło do pracy 10 750 osób, w 1921 — 28 000 w 1922 — 28 754, w 1924 — 17 100. Większą część pracy i czasu poświęcono na roboty publiczne — budowę szos i trasowanie torów kolejowych.

W r. 1923 wybudowano w ten sposób 2 170 km. dróg i torów kolejowych; naprawiono 72 780 km. Ułożono nowe szyny kolejowe i naprawiono tory na przestrzeni 14 346 km. w r. 1924. Poza to wybudowano dwie stacje lotnicze, hippodrom, teatr narodowy.

Nowa książka Clemenceau.

W wywiadzie z przedstawicielem „Sunday Times” oświadczył Clemenceau, że przygotował nowe wielkie dzieło. Obejmuje ono 200 000 słów i zajmie 4 tomy. Przedmiotem jest filozofia życia, wydobycia z tak dużych i bogatych doświadczeń wielkiego polityka. Dzieło jest już gotowe, lecz Clemenceau, dbając, jak zawsze, o nieskazitelną poprawność języka, przeprowadza skrupulatną rewizję tekstu tak, że ukaże się ono dopiero w przyszłym roku.

Przebiegłe plany Wilhelma Hohenzollerna.

„Petit Parisien” donosi z Budapesztu, iż między ex-cesarzem Wilhelmem, księciem Ruprechtem i ks. Albrechtem Habsburgiem istnieje umowa, na podstawie której Ruprecht zrzeka się praw do niemieckiego tronu cesarskiego, za co Wilhelm godzi się na wskrzeszenie królestwa Bawarii w połączeniu z Austrią. Abaj kontrahenci przyrzekają popierać kandydaturę Albrechta na Węgry.

Odroczenie podatków dla rolników.

Trudności finansowe przeżywane przez rolników spowodowały ministerstwo skarbu do wydania zarządzenia, na mocy którego na prośby rolników o pokrycie zaległości podatkowych z przypadających im od monopolu spirytusowego należności za wyprodukowany spirytus lub od Banku Cukrownictwa za sprzedany cukier oraz od władz państwowych i urzędów komunalnych za dostarczone produkty lub materiały, urzędy skarbowe mogą w drodze ugody z płatnikami rozkładać płatność podatków na raty, zwracając się równocześnie do odpowiednich władz lub instytucji o zatrzymanie przy każdej wypłacie takiej części należności, jaka okaże się wystarczającą dla pokrycia zaległości podatkowych w granicach osiągniętego z płatnikiem porozumienia. Urzędy skarbowe mogą udzielać z powyższego tytułu ulgi najwyżej do 4 miesięcy.

W razie stwierdzenia, że gospodarze rolni nie dysponują gotówką potrzebną do zapłaty podatków zaległych za lata ubiegłe i nie posiadają ani zapasu ziemiopłodów, ani nadmiaru inwentarza żywego, ani płynnych wierzyciłości, urzędy skarbowe upoważnione są na prośby takich płatników wstrzymać egzekucję, występując jednocześnie do właściwych izb skarbowych z wnioskiem o udzielenie odroczenia terminu płatności zalegających podatków. Jednocześnie prezesi izb skarbowych otrzymali upoważnienie do odraczania płatności na wniosek urzędów skarbowych do przyszłych zbiorów, najdalej jednak do 1 listopada 1926r.

Odroczenie podatku gruntowego nie pociąga za sobą odroczenia płatności dodatków komunalnych bez wyraźnej zgody właściwego starosty.

Ulgi, o których wyżej mowa, nie mogą być przyznane płatnikom systematycznie, względnie złośliwie uchylającym się od ponoszenia ciężarów na rzecz państwa; w tych wypadkach egzekucja może być skierowana nawet na urządzenie domowe gospodarzy. Oczywiście nie można w żadnym wypadku zajmować przedmiotów wyłączonych z pod egzekucji na zasadzie przepisów egzekucyjnych obowiązujących w danej dzielnicy.

Dzień Prasy Pomorskiej.

W sobotę dnia 6 lutego odbędzie się w Grudziądzu „Dzień Prasy Pomorskiej” połączony z dorocznym zjazdem Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich. Program „Dnia Prasy Pomorskiej” jest następujący:

- Godzina 9 ta rano: Nabożeństwo w kościele farnym.
- Godzina 10—12: Doroczne walne zebranie Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich.
- Godzina 2—3,30 po poł.: Konferencja p. Wojewody z przedstawicielami prasy przy udziale reprezentantów samorządów powiatowych i miejskich (w sali Rady Miejskiej, Ratusz 1).
- Godzina 5—7: Wspólny obiad.
- Godzina 8 a wieczór: Przedstawienie w Teatrze Miejskim.
- Godzina 10,30 wieczorem: Raut połączony z tańcami w salach hotelu „Królewski Dwór”.

Dochód z „Dnia Prasy Pomorskiej” przeznaczony na wdowy i sieroty po zmarłych dziennikarzach, członkach Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich.

Wiadomości kościelne.

Gdańsk.

Nowo zamianowany przez Ojca świętego pierwszym biskupem diecezji gdańskiej, ks. Edward O'Rourke, urodził się jako syn ziemianina w województwie nowogrodzkiem w roku 1876, kończy zatem obecnie lat 50.

Odbywszy pierwsze studia w zakładzie wychowawczym księży Jezuitów w Chyrowie (koło Przemysła), uczęszczał później do gimnazjum w Rydze. Od r. 1898 do 1903 służył na politechnice ryskiej wykładów handlowych. Następnie udał się do Fryburga i Innsbrucka na studia teologiczne; w Innsbrucku otrzymał w jesieni r. 1907 święcenia kapłańskie. W dniu 31 października tegoż roku odprawił prymicję w kaplicy Ostrobramskiej w Wilnie.

W roku 1911 został proboszczem parafii św. Stanisława w Petersburgu. Na temże stanowisku wybrano go na członka kapituły mohylewskiej, a w roku 1917 objął kierownictwo generalnego sekretariatu diecezji mińskiej. W r. 1918 został konsekrowany w Wilnie na biskupa ryskiego. W Rydze jednak pozostał tylko przez krótki czas, gdyż jako Polak nie cieszył się sympatją Łotyszów, a ponieważ rząd lotewski pragnął widzieć Łotysza biskupem ryskim, ks. O'Rourke zrzekł się dobrowolnie godności biskupiej. Po urzędowaniu administratury apostołkiej w Gdańsku objął stanowisko administratora r. 1922.

Przemysł.

W dniu 30 grudnia z. r. obchodził Biskup przemyski Ks. Anatol Nowak dwudziestą rocznicę swej konsekracji biskupiej. 24 lat swego biskupstwa spędził Jubilat w Krakowie, gdzie jako biskup-sufragan zapisał się wdzięcznie w sercach wiernych. — Również w tym roku z 25 rocznicą sakry biskupiej zeszła się rocznica 40 lecia święceń kapłańskich biskupa Nowaka.

Doroczne walne zebranie Stowarzyszenia techników na Pomorze

odbędzie się dnia 2 lutego 1926 r. o godzinie 14 pop. w sali Strzelnicy, ulica Przedzamcze w Toruniu z następującym porządkiem obrad:

- 1) zagajenie i powitanie gości,
- 2) wybór prezydium walnego zebrania,
- 3) odczyt protokołu walnego zebrania z dnia 1. 2. 1925 i nadzwyczajnego z dnia 24. 4. 1925,
- 4) sprawozdanie zarządu: a) prezesa, b) sekretarza, c) skarbnika,
- 5) korespondencja i dyskusja nad dalszą działalnością stowarzyszenia,
- 6) zniesienie składki,
- 7) wybór nowego zarządu: a) prezesa, b) zastępcy, c) sekretarza, d) zastępcy, e) skarbnika, f) bibliotekarza i gospodarza lokalu, g) dwóch ławników,
- 8) wolne głosy i wnioski,
- 9) zakończenie.

Zarząd.

Tajemnica grobowca.

Oto tytuł wielkiej i nadzwyczaj ciekawej powieści, jaką drukować będziemy od przyszłego tygodnia w „Dzienniku Pomorskim”. Jest to powieść w trzech tomach z życia francuskiego.

Powieść ta zawiera cały szereg najrozmaitszych ciekawych wydarzeń i interesujących epizodów, tak, że niewątpliwie budzić będzie wielkie zainteresowanie wśród naszych Czytelników.

Kto znacznie czytać „Tajemnicę grobowca”, ten z niecierpliwością oczekiwać będzie nadejścia „Dziennika Pomorskiego”.

Niechaj więc każdy z czasami zapisze „Dziennik Pomorski” i zachęci do tego krewnych, sąsiadów i znajomych.

Nową powieść rozpoczniemy drukować z początkiem lutego. Aby uniknąć przerwy w dostarczaniu „Dziennika Pomorskiego”, należy koniecznie jeszcze w tym miesiącu zaabonować gazetę.

KRONIKA.

Dziś: Julian, b. w. Agnieszki Objawienie.
28. 1. 26. Słońca wschód 7.51 zachód 16.35
Księżycy wschód 16.11 zachód 7.51

Jutro: Franciszek Salezy, b. w. dr.
29. 1. 26. Słońca wschód 7.50 zachód 16.37.
Księżycy wschód 17.12 zachód 8.15

Z miasta.

Chojnice, dnia 28 stycznia 1926 r.

— **Posiedzenie Rady Miejskiej** odbędzie się w poniedziałek, dnia 1. lutego br. po poł. o godz. 5-tej w sali posiedzeń Rady Miejskiej.

Porządek obrad jest następujący:

Posiedzenie publiczne:

1. dot. wyboru p. Schlonskiego na członka Magistratu,
2. Protokoły z rewizji kas miejskich na miesiąc listopad i grudzień.
3. Prace doradcze dla bezrobotnych.
4. Zatwierdzenie kontraktu dzierżawy poboru postoiu targowego.
5. Wybór 2 członków do parytetowej Komisji Doradczej przy Państ. Urzędzie Pośrednictwa Pracy.
6. Wymiana gruntów potrzebnego do rozszerzenia ul. Świętopełka.
7. Ustalenie stopy procentowej dla opłat kanalizacyjnych.

Bunt Chmielnickiego.

93) Powieść historyczna.

Lecz Skrzetuski domyślił się zaraz tego na sam widok towarzyszywózb zbarskich, a teraz już był w objęciach Zagłoby i Wołodajowskiego, którzy odbierali go sobie wzajemnie.

— Powiedział mi, żeś żyw, — krzyczał Zagłoba, — ale tem większą radość, że cię tak szybko i w zdrowiu oglądamy! Umyślnieśmy tu po ciebie przyjechali... Janie! ani wiesz, jakąś się stawa okrył i jaka cię nagroda czeka!

— Król nagrodził, — rzekł król, — ale Król królów więcej obmyślił.

— Wiem już, — odparł Skrzetuski. — Niech was Bóg nagrodzi! Rzędzian wszystko mi wyznał.

— Radość cię nie zadusiła? to lepiej! Vivat Skrzetuski! vivat kniaziówna! — krzyczał Zagłoba. — A co Janie! nie pisenieśmy ci o narzeczonyj ani słówka, bośmy nie wiedzieli czy żywa. Ale pacholek gracko z nią umykał. Książę czeka na was oboje. Ha! aż pod Jahorlik jęździliśmy po nią! Rzędzian, mów, żali wielkich przeskąd nie doznałeś? Imaginationie, że całą ordę wstrzymaliśmy w dwóch z panem Michałem! Pierwszym się rzucił na cały czambuł. W wywroty się przed nami chował, nie nie pomogło! Pan Michał też dobrze stawał... Gdzie moja córuchna? dajacie mi moją córuchnę!

— Niech ci Bóg szczęści, Janie! niech ci Bóg szczęści! — mówił mały rycerz, biorąc ponownie w ramiona Skrzetuskiego.

8. Przyznanie remuneracji pracownikowi elektrowni Fritzwowi z powodu 25 letniej pracy w elektrowni.

Posiedzenie tajne:

9. Wniosek p. Józefa Trzebiatowskiego o zmianę decyzji co do grupy uposażeniowej.

— **Nominacje w więzienictwie chojnickim.** Dotychczasowy kierownik więzienia st. insp. p. Gałła mianowany został naczelnikiem więzienia sądowego od dnia 1 stycznia 1926 roku, zaś p. Ludwik Zieliński asystentem więzienia w Chojnicach od 1. 1. 26 r.

— **Przytrzymanie.** Czuwająca pilnie nad naszą granicą straż celna przytrzymała znowu w dniu wczorajszym 3 osoby za usiłowanie nielegalnego przekroczenia granicy.

— **Na rzecz bezrobotnych** miasta Chojnic złożył w redakcji naszego pisma wiceburmistrz p. Julian Hubert 10 zł.

— **Wypukujemy patenty.** Ministerstwo skarbu wydało polecenie, aby z dniem 1 lutego 1926 r. wia dze skarbowe przystąpiły do lustracji przedsiębiorstw i spisywania protokołów za nieposiadanie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, względnie za nabycie niewłaściwych świadectw przemysłowych.

Winni wykrezeń, w myśl ustawy podlegają wysokim karom pieniężnym, które wynoszą: 1) za prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa przemysłowego — od 3 do 20-krotnej kwoty, nieuiszczonej za świadectwo;

2) za posiadanie niewłaściwego świadectwa — do wysokości 3-krotnej kwoty, stanowiącej różnicę między ceną właściwego, a posiadanego świadectwa, niezależnie od obowiązku nabycia właściwego świadectwa.

— **Nader korzystne szanse wygrania** wielkich sum wykazuje obecna Loteria Państwowa w ostatniej swej (V-jej) klasie, suma wygranych tej jednej klasy wynosi przeszło 8 milionów złotych, przy czem można wygrać na jeden numer 400.000 zł.

Prócz tego są wygrane po 150 tys., 100 tys., 50 tys. 25 tys. itd. Co drugi los wygrywa.

Ciągnięcia rozpoczynają się 4 lutego r. i trwają do 9 marca br. Niewielki zapas losów jest do nabycia u kolektorów.

— **Kino Nowości** wyświetlać będzie tylko jeden dzień dziś w czwartek, 28 bm. humorystyczną groteskę w 6 aktach pod tytułem „Tęgi obrońca” oraz nadprogram komedję w 2 aktach.

Z Pomorza.

— **Sternowo, pow. chojnicki.** (Zmiana właściciela) Osadnik Jan Knitter w Lotyniu sprzedał swoją osadę p. Szynszekiemu z Niemiec za 15.000 zł. Zapis już nastąpił.

— (Epidemja). Stan zdrowotności wśród dzieci w naszej gminie przedstawia się bardzo ujemnie. W listopadzie z. r. wybuch kaszel napadowy (koklusz), któremu ulegały stopniowo prawie wszystkie dzieci szkolne i przedszkolne. Brzydka ta choroba trwała z całą gwałtownością aż do końca roku. Zaledwie się trochę uśmierzyło, kiedy w nowym roku wystąpiła nowa epidemja, a mianowicie odra. Ponieważ ludność niezmożna lekarza nie sprowadza, epidemja srożyła się z coraz to większym nasileniem, ogarniając wszystkie nieomal rodziny. Dwoje dzieci umarło podobno na szkarlatynę. Żdaje się, że choroba obecnie już młęną punkt kulminacyjny. W niektórych rodzinach już zgasa zupełnie i wydrowiały dzieci znowu uczęszczają do szkoły.

— (Przestrzoga przed oszustwem). Pewien osobnik, niewiadomo skąd, wałęsa się w tutejszej okolicy, sprzedając drzewo opałowe, które posiada rzekomo w jakiejś odległej miejscowości. Ponieważ powołuje się przy tem na znane osoby i żąda niskiej

— Niech wam Bóg zapłaci wszystko, coście dla mnie uczynili! Słów mi nie staje! Zyciem, krwią wam nie nagrodzę, — odpowiedział Skrzetuski.

— Mniejsza z tem! — wołał Zagłoba. — Pokój zawarty, kłeski pokój, mości panowie, ale trudno! Dobrze, żeśmy ten zapowietrzony Zbaraż opuścili. Będzie teraz spokój, mości panowie. Nasza to praca i moja, bo gdyby Burlaj żył dotąd, na nicby się układy nie zdały. Na weselisko pojedziem. Dalej, Janie! Trzymaj się ostro! Ale gdzie moja córuchna a kaduka? dajacie tu moją córuchnę! Gdzie moja córuchna najmiłsza?

— Właśnie na koni siadał, by jechać naprzeciw pani sandomierskiej, — rzekł Skrzetuski, — jedźmy, jedźmy, bo rozum stracił!

— Hajda, mości panowie! Jedźmy z nim razem! Czasu nie tracić! Hajda!

— Pani sandomierska nie musi być daleko, — rzekł książę.

— Jazda! — dodał pan Michał.

Ale Skrzetuski już był za drzwiami i skoczył na konia tak lekko, jakby nie dopiero co z toza boleści powstał. Rzędzian trzymał się jego boku, bo wołał z księdzem sam na sam nie zostac. Pan Michał i Zagłoba przyłączyli się do nich i jechali co koni wyskoczy na czele gromady, a cała gromada szlachty i czerwonych dragonów leciała toporowską drogą, na kształt krańnych płatków maku, które wiair niesie.

— Hajda! — krzyczał Zagłoba, bijąc piętami konia.

I tak lecieli z dziesięć stajen, aż na skrócie gościca ujrzeni tuż przed sobą szereg wozów i kolasek, otoczony przez kilkudziesięciu pajuków, kilku z nich,

cenę, łatwo niejedną kupuje, dając mu mały zadatek. Kiedy się pojedzie do oznaczonej miejscowości po zakupione drzewo, drzewa niema i osobnik ów nie jest tam wcale znany. Zadatek oczywiście przepada.

— **Sternowo, pow. chojnicki.** (O wybory do Rady gminnej). U nas w Sternowie tworzą się dwie listy propozycyjne i to jedna czysto polska a druga niemiecko-polska. W niedziele dnia 24. 1. 26 r. zwołano przez jednego Polaka, z członków gminy, przyszłych wyborców celem porozumienia się, co do zestawienia listy propozycyjnej. Gmina Sternowo składa się z samych osadników i liczy 160 wyborców razem, w tem 150 Polaków, a Niemców 45.

Więc też pierwsza propozycja padła taka, że postawiono jedną listę propozycyjną i to sześciu Polaków i dwóch Niemców. Czterech zastępców, w tych zastępcach także procentalnie mieli być zastąpieni Polacy jak i Niemcy. Jednakowoż projekt ten się później rozbił, bo Niemcy chcieli mieć pomiędzy tymi ośmioma trzech, na co się prawdziwi Polacy zgodzić nie mogli. Wobec tego powstały dwie listy, jedna czysto polska a druga niemiecka z połowicznymi Polakami, którzy już zapomnieli, że w formularzach do Urzędu Ziemskiego podali narodowość polską a nie połowiczną. U nas w Sternowie figuruje jeszcze (amtsprache). To też Niemcy chociaż tutaj w gminie mają dwóch Niemców, którzy mówią po polsku to ich na listę nie podali, bo myślą, że przy połowicznych Polakach doprowadzą dalej. Proszę, aby tą sprawą zajął się Urząd Ziemski i władze samorządowe a przeważnie tymi Polakami, bo to nie są stróże Rzeczypospolitej, lecz naszych wrogów. Takim Polakom powinny osady być odebrane i dane szczerym patriotom.

Obserwator.

— **Brusy, pow. chojnicki.** (Zebranie Tow. Ziemianek w Brusach) odbyło się 20 bm. Uchwalono, że bezpłatny kurs kroju rozpocznie się w Brusach 15 lutego w szkole o godzinie siedemnastej. Zgłoszenia uczennic przyjmuje osobiście jedna z pań ziemianek dnia 15 lutego przed południem w lokalu „Kupca”. Przewodnicząca p. Sikorska prosiła, aby Polki wzięły się całą duszą w grzeczne położenie finansowe Polski i dały cówody praktyczności i pilności. Zaniechać nam trzeba, powiedziała pani Szambelanowa, naśladownictw angielskich miliarderek, lekkich francuzek i egzotycznych amerykanek — niech pomysła Polki o wyrobieniu narodowego charakteru kaszubskiego — w głębi głuszy kaszubskiej zapewne Kaszubka kocha niebagatelnie swój kraj, swoje bory, zatem zdolną jest do wszelkich poświęceń i wszelkich ofiar. — „Wszak żelazo próbuje się w ognia”. — Niech ręką Kaszubek odrzuci bezduszne hafty kosztownych poduszek, niech przestaną męczyć głowy nad zadaniami krzywymymi a natomiast niech uczą się żyć koszulki dla braci i mężów lub młodszego rodzeństwa, niech nauczą się przyszywać mocno guziki i ładnie cerować pończoszkę a zdobędą tem sobie szacunek i wdzięczność całej rodziny.

Sekretarka Z. Różkowa.

— **Trzelana, pow. sepoleński.** (Odnaczenie). W dniu 23 bm. pan wojewoda pomorski wręczył odznaki Krzyża Komandorskiego orderu Polonia Restituta p. Romanowi Bnińskiemu z Trzciiany, pow. sepoleński.

Wysokie to odznaczenie przyznane p. B. za wybitne zasługi około organizacji harcerstwa w Polsce.

— **Starogard.** (Wyroki il. Izby Karnej Sądu Okręgowego). Zasadzono Rura Kronenberga z Warszawy o przemytnictwo pieniędzy na 200 zł, grzywny, Józefa Kopańskiego z Slesina pow. Konin za ukroczenie należytej monop na 440 zł. i konfiskatę 10 kg. tytoniu, Franciszka Bochentina z Gdańska o przemytnictwo pieniędzy na 15 zł. grzywny, Franciszka Plichta z Zaworów pow. Kartuzy o dowóz sacharyny na 2 miesiące więzienia, 5 zł. grzywny i konfiskatę 40 gramów sacharyny, Tadeusza Wierzejew-

Widząc naprzeciw zbrojnych ludzi, ruszyło zaraz z kopyta, pytać, co by byli za jedni.

— Swoi! od królewskiego wojska! — krzyknął pan Zagłoba. — A to kto jedzie?

— Pani kasztelanowa sandomierska! — brzmiała odpowiedź.

Skrzetuskiego tak przybiło wzruszenie, iż sam nie wiedząc co czyni, zsunął się z konia i stanął, chwytając się, na boku gościca. Czapkę zdjął, a po skroniach spływał mu pot obfity, i drżał ten rycerz przed szczęściem na całym cielem. Pan Michał zeskoczył również z kulbaki i chwycił w ramiona osłabłego rycerza.

Z nimi stanęli wszyscy na boku gościca z poodkrwanymi głowami, a tymczasem szereg wozów i kolasek nadszedł i począł przebiegać mimo. Z panią Witowską jechało kilkanaście różnych pań, które patrzyły ze zdziwieniem na rycerzy, nie rozumiejąc, co ma znaczyć ta żołnierska procesja przy gościcu.

Aż wreszcie w środku orszaku ukazała się kolaska zdobniejsza od innych; oczy rycerzy, ujrzały przez jej otwarte okno poważne oblicze sędziwej damy, a obok niej stódka i śliczna twarz kniaziówny Heleny.

— Córuchno! — wrzasnął Zagłoba, rzucając się naosłep ku kolase, — córuchno! Skrzetuski jest z nami!... Córuchno!

W orszaku począł wołać: „Strój, strój!” uczynił się ruch i zamieszanie, tymczasem Kuszel z Wołodajowskim prowadzili a raczej wielki Skrzetuskiego do karety; on zaś osłabł zupełnie i ciężył im coraz bardziej. Głowa zwiśla mu na piersi i nie mógł już iść, i opadł na kolana przy stopniach kolaski. C.D.N.

NAJLEPSZA OCHRONA PRZED MROZEM, JEST CIEPŁA ODZIEŻ.

Meskie koszule i kalesony
Meskie kamizelki
Dziecinne koszulki i majteczki

czysto wełniane
półwełniane
z wielką ilością wełny
i szydełkowe

Ludwig Rasch

Damskie koszulki i kaftaneczki
Damskie staniczki
Damskie majtki

czysto wełniane
półwełniane
kutnerowskie
i szydełkowe

Wełniane pończochy, skarpetki, getry, rękawiczki, chustki na głowę, szale i ochraniacze na uszy.

skiego z Warszawy o przemytnictwo pieniędzy na 1000 zł. grzywny i konfisk. 1875 zł. Maksym. Tyko cińskiego z Grudziądza o przemytnictwo weksli na 19 zł. grzywny i konfisk. 3 weksli na sumę 90 zł., Szmulca Zelmiana Wajnberga z Warszawy o przemytnictwo weksli na 100 zł. grzywny i konfisk. pięciu weksli na sumę 1800 zł. Wszystkim oskarżonym nałożono kosztą postępowania karnego.

— (Uroczysty wieczór obchodu powstania styczniowego oraz ku uczczeniu pamięci naszego wielkiego pisarza St. Żeromskiego). Przy licznych udziałach publiczności odbył się w tutejszej Sokolnicówce w niedzielę, 24. bm. około 20 godziny uroczysty obchód. Rozpoczął się koncertem orkiestry wojskowej tutejszego pułku. Obszernie przemawiał o powstaniu styczniowym p. kapitan Proskurnicki. Dłuższy odczyt o St. Żeromskim miał asesor sądowny p. Stark, który opisał szczegółowo wspaniały pogrzeb tego wielkiego, sławnego naszego pisarza, jego zyciorys i zaznajomił słuchaczy z głównymi tego wielkiego pisarza dziełami.

Tow. śpiewackie „Lutnia” pod batutą p. Kirsteina wystąpiło z pieśniami „O polski kraju święty” i „Nasz Batek”. Ku wielkiemu zadowoleniu słuchaczy śpiewano bardzo dobrze. Na koniec były 2 żywe obrazy. Na zakończenie odśpiewano „Rotę”.

— **Brodnicza.** (Wypadek na jeziorze Niskie Bródno). Kolejarz Naguszewski przechodził zwykle przez zamknięte jezioro do domu. Przechodząc nie zauważył przerebra, wybitego poprzednio a zasniezonego i wpadł w jezioro. Gdy go wydobyto, dawał jeszcze słabe znaki życia, lecz dalsze zabiegi lekarskie okazały się nieskuteczne. Zmarły był żonaty i osierocił siedmiorgo dzieci.

— **Gdynia.** (Budowa dworca kolejowego). Mimo mrozów i wogóle nadzwyczaj zmiennej aury w bm prace około ukończenia budowy dworca nie zostały przerwane. Na ukończeniu już jest prawie budowa tunelu peronowego.

Z Poznańskiego.

— **Nowy Tomyśl.** (Syn zabił ojca). Sprawa morderstwa, dokonanego na osobie Gustawa Bayera w Satopecie, została przez śledztwo wyjaśniona. Sprawcą jest syn Bayera, 21 letni Paweł. Przyczyną bestjańskiego czynu była zemsta, której powodów jednak dotychczas nie wyjaśniono. Morderca był w służbie u pewnego gospodarza w sąsiedztwie. Gdy morderca dowiedział się, że w domu rodzicielskim spodziewają się przyjazdu starszego brata Emila, postanowił dokonać zbrodniczego czynu jeszcze przed jego przyjazdem, który przewidywano na niedzielę. Morderca wywołał ojca swego z domu pod pozorem udzielenia pomocy przy chorobie byłą u jednego z sąsiadów, poczem na podwórzu uderzył nieszczęśliwą ofiarę ciężkim kołem orzechowym w głowę, a leżącego już na ziemi ojca swego dobił kilkoma dalszemi uderzeniami.

Następnie wszedł do pomieszkania, by zamordować matkę, leżącą w tym czasie w łóżku. Gdy pierwsze uderzenie było bezskuteczne, skutkiem tego, że do sęków palki przytrzymał się pierzyna, morderca skierował drugi cios w głowę; nieszczęśliwa kobieta w tej chwili jednak zawołała: „Emil!”, a sprawca, sądząc, że starszy brat już przyjechał, zbiegł nie dokończywszy już swego bestjańskiego dzieła.

Gdy w toku śledztwa dokonano z ciężko poranioną staruszką, która podczas czynu sprawy nie poznała, próby identyfikowania głosu osobnika, który wywołał ofiarę z domu, serce macierzyńskie nie pozwoliło na oskarżenie syna, i ofiara zwierzęcego zbrodnia rza oświadczyła uporczywie, że żadne z jej dzieci czynu tego popełnić nie mogło.

Z dalszych stron.

— **Kraków.** (Świętokradstwo). Wczoraj wieczorem po godz. 9-ej popełniona została kradzież wotów w kościele św. Anny. Kradzieży dokonał sze regowicz 5 go dywizjonu samochodowego w Krakowie Błażej Kluczewski. Pozostawszy wieczorem w kościele przy świetle zapalek oderwał z obramowania ołtarza św. Teresy łańcuszek, do którego przymocowane było kilka złotych zegarków, 90 pierścienie z tych jeden z dużym brylantem oraz zabrał ze skarbnicy kilkadziesiąt złotych. Światelka w kościele spostrzegł z okna domu plebańskiego organista kościelny, zawiadomił natychmiast policję, która, otoczywszy kościół, przyłapała sprawcę na miejscu zbrodni.

— **Chełm.** (Okropna przygoła woźnicy). Woźnica dzierżawcy folwarku Kozia Góra gm. Olchowiec, pow. chełmskiego, powracając z Chełma, zabił między Sawinem a Kozią Górą. Nieprzeniknione nocne ciemność nie pozwoliły furmanowi zorientować się w okolicy. Szukając właściwej drogi woźnica wjechał w bagna. Potożenie stało się groźne. W ciągu krótkiego czasu konie utonęły w błocie, furman zaś przeszedł całą noc na kępie słońca, odmrażając sobie ręce.

— **Warszawa.** (Słuszna kara). Za nadmiernie szybką jazdę i niegrzeczne odezwanie się do funkcjonariusza policji, będącego na służbie, skazał sędzia pokoju 21 okręgu, Łopatto, znanego w Warszawie automobilistą p. Stefana Lewentala na 2 tygodnie aresztu. P. Lewental nie zwołał biegu przy przystanku tramwajowym, a podczas spisywania pro tokółu zachował się niewłaściwie, powołując się na swoje stosunki. Wyrok sądu pokoju zrobił w sferach policyjnych, dbających o prestige swego munduru, odpowiednie wrażenie.

Ostatnie telegramy.

Zmniejszenie budżetu marynarki amerykańskiej.

Budżet marynarki przyjęty przez izbę reprezentantów, przewiduje zmniejszenie stanu osobowego marynarki o 4 tys. ludzi oraz skreślenie wydatków stacji napowietrznej w Lakehurst.

Pociąg spadł z mostu w rzekę.

Na linii kolejowej Piatra Neamcz w Rumunji zderzył się 2 pociągi towarowe, przy czym jeden pociąg spadł z mostu kolejowego, 10 metrów wysokiego, do rzeki Bystrzycy. 3 osoby poniosły śmierć.

Tajna drukarnia komunistyczna w Czechach.

W miejscowości Fihlava policja wykryła tajną drukarnię komunistyczną.

Zapomogi dla bezrobotnych w Berlinie.

W czasie między 1 a 15 bm. liczba bezrobotnych pobierających całkowite zapomogi wzrosła z 1.497.516 do 1.762.105. W tymże samym czasie liczba osób pobierających częściowo zapomogi wzrosła z 1.821.590 na 2.092.958.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Zebranie Towarzystwa Kupców Samodzielnych odbędzie się w czwartek dnia 28. bm. o godz. 8 wieczorem w lokalu p. Richtera. Na porządku dziennym ważne sprawy między in. referat o sprawach podatkowych. Prosimy o liczne i punktualne przybycie. Zarząd.

Chojnice. Walne zebranie Kasy spółdzielczo-oszczędniczej odbędzie się w niedzielę, dnia 31 b. m. o godz. 12 w lokalu p. Jazdzewskiego. O liczny udział członków uprasza Zarząd.

Duża Kłodawa. Dnia 2 lutego br. odbędzie się miesięczne zebranie Tow. Powst. i Woj. o godz. 3 po poł. w lokalu p. Narlocha. Przybycie wszystkich członków konieczne. „Wolność”! Zarząd.

Chojnice. Wiec bezrobotnych odbędzie się dnia 31. I. 1926 r. w sali hotelu Centralnego o godz. 12 w południe na który zaprasza się radnych miasta oraz przedstawicieli Magistratu.

Komitet bezrobotnych.

Chojnice. Towarzystwo Pszczelnicze. W niedzielę 31 bm. o godz. 14 odbędzie się w lokalu pod Złotym Lwem zebranie. O liczne i punktualne przybycie członków prosil Zarząd.

Chojnice. Zarząd Towarzystwa mężczyzn katolików pod wezwaniem św. Wojciecha na parafie chojnickiej zbierze się w piątek dnia 29. I. br. o godz. 8 wiecz. w hotelu p. Engla celem omówienia bardzo ważnych i pilnych spraw organizacyjnych.

Szanownych członków zarządu uprasza się o kompletnie przybycie. Przewodniczący.

Dział gospodarczy.

Giełda Gdańska.

dnia 28 stycznia 1926 r.

100 zlot. 71.42 guld. gd.

Kurs dolara w Warszawie.

dnia 28 stycznia 1926 r.

dolar 7.28 zł

Bez opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Targowica miejska.

Urzędowe Sprawozdanie Targowej Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 26. I. 1926 r.

Spędzono: 557 szt. bydła, 1304 szt. świń,
345 szt. cieląt, 280 szt. owiec,
— szt. wołów, — szt. buhajów,
— szt. krów, — szt. kóz,
— szt. prosiąt.

Razem 2486 zwierząt.

Placono za 100 kg. żywej wagi za

I. Bydło:

Woly
a) pełnomięsiste, wytuczony woly, najwyższej wartości rzeźnej niezaprzagane 100—
b) pełnomięsiste, wytuczony woly od lat 4 do 7 92—
c) młode mięsiste, nie wytuczony i starsze wytuczony 80—
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi —
e) młode odżywnione młode, dobrze odżywnione starsze 64—

Stadniki:

a) pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 92—
b) pełnomięsiste młodsze 82—

Jalówki i krowy:

a) pełnomięsiste, wytuczony krowy, najwyższej wartości rzeźnej, do lat 7, 83—
b) starsze wytuczony krowy, i mniej dobre młodsze krowy i jalówki 80—
c) młode odżywnione jalówki i krowy 64—
d) licho odżywnione krowy i jalówki 50—52

II. Cielęta:

a) najprzedniejszego opasu (Doppellendary) —
b) najprzedniejsze cielęta tuczne 96—
c) średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki 86—88
d) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 76—80
e) liche ssaki 66—70

III. Owce:

b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta, tuczne i dobrze odżywnione młode owce —66
c) młode odżywnione skopy i owce —56

IV. Świnie:

a) tuczne ponad 150 kg. żywej wagi —
b) pełnomięsiste od 130 do 150 kg. żywej wagi 142—144
c) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 134—136
d) mięsiste świnie ponad 80 kg. 76—80
e) maciory i późne kastraty 120—140
Przebieg targu ożywiony.

Cedula urzędowej giełdy pieniężnej w Poznaniu.

Poznań, dnia 26. I. 1926 r.

Akcje przemysłowe:

Kurs w złotych za 1000 mk. nom.

Arkona I—V em. 0.90
Centrala Rolników I—VII em. 0.50
Dr. Roman May I—V, em. 19.50
Płótno I—III em. 0.07
Pneumatyk I— em. IV serja 0.10

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor naczelny: Leon Formański
Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tobolski.
Drukarni i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego.” w Chojnicach.

Schampooon z czarną główką

tyśiątkrotnie wypróbowany proszek do mycia głowy, jest ceniony na całym świecie dzięki swemu wspaniałemu działaniu. Paska Schampooon z czarną główką rozpuszczona w połowie litra wody daje cudowną, delikatną pianę, która w nadzwyczaj przyjemny sposób, szybko i gruntownie uwalnia skórę głowy i włosy od wszelkich nieczystości. Włosy stają się po wymyciu Schampooonem pełnemi i połyskującymi i otrzymują piękny, odwieczający aromat. Przy kupnie zwracać baczną uwagę na obok zamieszczonej markę ochronną, gdyż tylko takowa gwarantuje prawdziwość fabrykatu.

Wyłączna sprzedaż:
Zakłady Przemysłowe
Karol Szopper S. A., Bielsko (Śląsk).

Do Bez opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Nasza tegoroczna

sprzedaż inwenturowa i resztek

rozpoczyna się w sobotę, dn. 30. 1. i kończy się w sobotę dn. 13. 2. 26 r.

Pomimo niskich cen udzielamy jeszcze

15 - 30 proc. rabatupolecając Szan. klienteli **nadzwyczaj korzystną okazję kupna**

185

BALCER i BORRIS, CHOJNICE.

Z dniem 1 stycznia r. b. wystąpił z firmy mej

zał. w r. 1887. **Dom mód J. Jączyński** zał. w r. 1887.dotychczasowy współwłaściciel p. **Stanisław Bączkowski.**

Podając niniejszem Szan. Klienteli do wiadomości, proszę uprzejmie okazane mi przez dziesięć lat zaufanie i nadal zachowywać.

Z poważaniem

J. Jączyński.

W tut. rejestrze handlowym zapisano pod Nr. 359 firmę: Dom Obuwia, właściciel Jakób Stryszyk, Chojnice Chojnice, dnia 17 stycznia 1926 r.

Sąd Powiatowy.

Z powodu dobrowolnego porozumienia się spółników niżej podpisanej firmy postanowili takowi

przedsiębiorstwo zlikwidować.

Załatwienie bieżących interesów podpisanej firmy polecono dyrektorowi banku p. Schlonskiemu, Chojnice. Wszelkie transakcje po 1 styczniu 1926 r. idą na rachunek p. Stienhilbera, który po załatwieniu likwidacji przedsiębiorstwo na własny rachunek dalej prowadzić będzie.

198

z poważaniem

Chojnickie Tartaki Stamm i Steinhilber.

Dobrze umeblowany

pokój

od 1 lutego do wynajęcia. Gdzie wskaże eksp. nin. pisma. 206

Skład

Z mieszkaniem

do wydzierżawienia. 199

Tuchola, Rynek 8

Dobrze umeblowany

pokój

dla 2 osób od 1 lutego do wydzierżawienia. Gdzie wskaże eksp. nin. pisma. 205

Kto wypożyczy

fortepianalbo **skrzydło**

na 1 miesiąc. 209

Zgłoszenia

Stiller ul. Dworcowa 45.

(dawniej Reichshof)

Na dochód Tow. opieki nad więźniami „Patronat” w Chojnicach

odbędzie się

w **środe, dn. 3 lutego** w salach hot. p. Engla**wieczorek z tańcami.**

Początek o godzinie 20 tej.

Przygrywać będzie orkiestra marynarzy ze Swiecia.

Wstęp na salę 2 zł.

Komitet przygotował liczne niespodzianki.

O liczny udział społeczeństwa uprasza

ZARZĄD.

Bacność nowożeńcy

Nadeszły różnego rodzaju

meble jak :

kuchnie, kompl. sypialnie,

oddz. szafy i szafonierki,

stoły dębowe, rozkładane

i zwyczajne, fotele przed

biurka i krzesła dębowe,

łóżka angielskie i daszkowe

z toczonymi nogami, stoliki

pod lustra i t. d.

Oswald Pawłowicz,**Młyńska 17.****Okazyjne kupno!****Złoty zegarek męski**

kryty, 14 karat. wraz z de

wizką na sprzedaż. 202

Oswald Pawłowicz**Młyńska 17.****KINO NOWOŚCI**W **czwartek, dn. 28 bm. o godz. 8.****Tylko 1 dzień!****FATTY GRUBASEK**

jako :

„Tęgi obrońca”

Humorystyczna groteska w 6-ciu aktach.

NADPROGRAM : 197

zabawna komedia w 2 aktach.

W roli głównej specjalnie tresowana małpa.

Ogłaszajcie
w **Dzienniku Pomorskim.**

Donoszę, że zostałem dopuszczony do
praktyki kasowej w powiatowej
i kolejowej kasie chorych.
Godziny przyjęć 8—12 przed poł.

Dr. Plełowskilekarz powiatowy.
ulica Człuchowska 51.

204

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski”z **Chojnie**
na miesiąc **lutego**i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną a
płatą pocztową razem **2,53 złotych**

dnia _____ 1926

Imię i nazwisko _____

miejscowość _____

ulica _____

okwitowanie poczty _____

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski”z **Chojnie**
na miesiąc **lutego i marzec**i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 2 miesięczną
opłatą pocztową razem **5,06 złotych**

dnia _____ 1926

Imię i nazwisko _____

miejscowość _____

ulica _____

okwitowanie poczty _____